

Kapmessen: ideaal om takhout te verwerken

Kapmessen zijn onklopbaar snel en handig om dun hout te verwerken. Om je ledematen niet in gevaar te brengen, kan je bij het gebruik ervan best een paar basisregels in acht nemen. De keuze van het juiste gereedschap voor de klus en het slijpen van het kapmes doen de rest.

Een kapmes gebruik je idealiter voor dun hout dat je in één haal kan doorhakken. Een kapmes is hiervoor een goedkoop, geruisloos, snel en betrouwbaar stuk gereedschap.

Het werkt zo goed omdat je de vezel schuin doorhakt.

Dat is eigenlijk de belangrijkste boodschap van dit artikel: hak schuin op de vezel!

ROBBIE GORIS, Inverde vzw

Hoe ziet een kapmes er uit?

Het gewone Belgische kapmes heeft een rechte snede van ongeveer 20 cm lang en wordt vooral gebruikt om takhout te verkleinen. Het is een vrij kort kapmes, gemakkelijk te hanteren en ideaal voor de beginner. Er bestaan ook varianten met een gebogen snede die misschien iets beter hakken, maar lastiger te slijpen zijn.

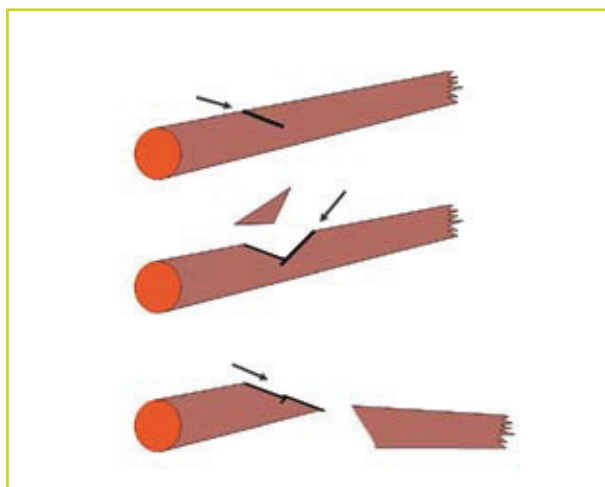
Het Zwitserse gertelmes heeft een snede van ongeveer 25 cm lang die eindigt in een gebogen punt. Het handvat eindigt op een haak waardoor je minder kracht nodig hebt om het kapmes vast te houden als je zwaait. De gebogen punt is handig om takken naar je toe te trekken en op te tillen. Als je de achterkant van de punt met je tweede hand vasthoudt, kan je een gertelmes zelfs als trekmes gebruiken, bijvoorbeeld om een boompje te ringen.

Recente kapmessen zijn gemaakt van 3 à 4 mm dik staal en zijn dus vrij licht. Je kunt ze best gebruiken voor takken met een maximale diameter van 3 à 4 cm of iets dikker bij zachte houtsoorten. Op rommelmarkten vind je soms oude kapmessen die tot 5 à 6 mm dik zijn, en meestal dunner uitgesmeed zijn naar de punt toe. Door hun hoger gewicht hebben ze een grotere slagkracht.

Veilig werken met een kapmes

Naargelang de houtsoort kan je met een bepaald kapmes een zekere maximale dikte in één haal doorhakken. Hoe dik dat juist is, kan je best door ondervinding ontdekken. Na een tijdje zal je merken dat je de nodige slagkracht steeds beter

matig zal 'doorschieten'. Om veilig te werken hak je dus steeds van je lichaam weg. Voor takhout houd je hiervoor het dikste eind in één hand, met de andere hand kun je de kleine takjes 'met de haren mee' afhakken. Bij rechtstaand hout, zoals struiken, hak je best richting schuin beneden, zodat de baan van het kapmes niet naar je heen gaat.

Het afhakken van jonge boompjes en struiken gaat trouwens het best door het dunne hout iets om te buigen, en dan in de gespannen bolle kant te hakken. Het is onnodig te zeggen dat je tweede hand ver uit de buurt blijft van waar het kapmes zal toeslaan ...

Slijpen van een kapmes

Een kapmes werkt best als het vlijmscherp is, zo'n beetje zoals alle handgereedschappen. Een snijhoek van ongeveer 30° is aangewezen. Best nog leg je de snede iets bol zoals bij een hakbijl, dan gaat de snede langer mee. Rechte kapmessen zijn gemakkelijk te slijpen met een vijl voor het grove slijpwerk en een wetsteen voor het afwetten. Gebogen sneden zijn aanzienlijk lastiger om scherp te krijgen, daarvoor heb je minstens een bolle wetsteen nodig of een traag draaiende slijpmolen (bv. Tormek).

kan inschatten. Voor een iets dikkere tak kan je dan beter meteen in drie keer kappen dan te proberen heel hard te slaan met het risico dat je kapmes klem komt te zitten (zie tekening). Als het hout zo dik is dat je bijna 10 keer moet hakken, overweeg dan om er een bijl of een zaag bij te halen.

Een kapmes is een slaggereedschap, wat wil zeggen dat de kracht voor het hakken uit de snelheid van het werktuig komt. Je weet daardoor bijna zeker dat het kapmes regel-

PEPINIERES – BOOMKWEKERIJEN SYLVA

't HAND 10 – 9950 WAARSCHOOT – BELGIQUE

Tel: 0032-9-376-75-75 Fax: 0032-9-377-37-37

info@sylva.be www.sylva.eu

**Producent van inheems en autochtoon
bos- en haagplantsoen**

Specialiteit: bosplantsoen, aanbevolen herkomsten,
geselecteerde populieren

Erkende kwekerij van de UNAL-populieren en de
nieuwe klonen:

**GRIMMINGE, MUUR, OUDENBERG, VESTEN,
BAKAN, SKADO,...**

Vraag vrijblijvend informatie!

Vraag onze gratis catalogus aan!

'Deelnemer MPS A-label'

'Sierteler van het jaar'
2009

'Pioniersprijs diversiteit'
2009'